

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

หนังสือ

กวีนิพนธ์บางเรื่องของชิต บุรทัต. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากรจัดพิมพ์เผยแพร่, 2521.

กวีพจน์สุปรีชา, พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่น. มหาชาติคำหลวง. พระนคร
: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร. 2472.(พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
เสวกตรี พระบรรจงสารวินิจฉัย (เย็น คีตะจิตต์) เปรี๊ยญ 24 มีนาคม
2472).

_____ . อลินจิตต์คำฉันท์. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2471.

(ราชบัณฑิตยสภาพิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พระราชวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นกวีพจน์สุปรีชา เมื่อปีมะโรง พ.ศ.2471).

กาญจนา นาคสกุล. ระบบเสียงภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2520.

กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. พระนคร. บำรุงสาส์น, 2513.

กุสุมา รัชชมณี. ลีลันวรรณคดี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศยาม, 2534.

_____ . ภาษาสันสกฤตประยุกต์ 1. เอกสารคำสอนวิชา อท.437,
ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับปรับปรุง
2527.

คณสารภิกขุ(รวบรวมและเรียบเรียง). วุดโตทัยฉันโทปกรณแปล. (เอกสาร
อัดสำเนา), 2527.

งานนิพนธ์ชุดสมบูรณ์ของศาสตราจารย์พระยาอนูมานราชชน : หมวดภาษา เล่มที่ 1

นิรุกติศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

(กรมศิลปากร องค์การค้ำของคุรุสภาและมูลนิธิเสฐียรโกเศศ-

นาคะประทีป) จัดพิมพ์เนื่องในวาระครบรอบ 100 ปี ศาสตราจารย์
พัชยา อนุমানราชธน)

_____ : หมวดภาษา เล่มที่ 2 เรื่องความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย, กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

จันทร์จิรายุวัฒน์ รัชณี, ม.จ. สิบกวี. พระนคร : ศิลปาบรรณาการ, 2498.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระราชพิธีสิบสองเดือน เล่ม 1-2.
กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา, พิมพ์ครั้งที่ 5, 2527.

ใจเอื้อ (สนิทวงศ์ ณ ออยุธยา) บุรณะสมบัติ. "เสียงและการเกิดของเสียง และ
supra-Segmental" ด้วยรักและอาลัย. กรุงเทพฯ : แสงเทียน
การพิมพ์, 2529 : 72-115. (อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ใจเอื้อ บุรณะสมบัติ ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส
20 ธันวาคม 2529 เวลา 17.00 น.)

ฉันท ขำวิไล (ผู้รวบรวม). ฉันทศาสตร์. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์.
(ม.ป.ป.).

ฉันทขมกุฎีและกาพย์ฉับเบ็ดเตล็ด. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร,
2466. (หอพระสมุดฯพิมพ์ถวายแจกพระภิกษุสามเณรที่มาชมหอ
พระสมุดฯในงานนักขัตฤกษ์เข้าพรรษา พ.ศ.2466. พระนคร
: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2466).

ชัมยพร แสงกระจ่าง. "ภาษาจากความรู้สึก." กรองภาษาและวรรณกรรม-ประชุม
บทความเชิงวิชาการ. กรุงเทพฯ : ชุมนุมวิชาการอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยจัดพิมพ์, 2516 : 13-31.

ชลธิรา สัตยาวัฒนา. วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ในสมัยอยุธยาตอนต้น. กรุงเทพฯ :
นวลจันทร์, 2524.

ชิต บุรทัต. สามัคคีเภทคำฉันท์. พระนคร : องค์การค้ำของคุรุสภา, 2501.

_____ . และสุนทรภาคิต, ขุน. กรุงเทพฯคำฉันท์. พระนคร : โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2475.

ชุมนุมฉันท์ดุขกีสั่งเวย เล่ม 1. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคुरुสภา, 2527.

ชุมนุมฉันท์ดุขกีสั่งเวย เล่ม 2. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคुरुสภา, 2527.

ชุมนุมตำรากลอน ฉบับหอพระสมุควชิรณณ. พระนคร : องค์การค้ำของคुरुสภา, 2519.

ณัฐฉิ สุกธิสงครณ (ผู้เรียบเรียง). สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ามหามาลา กรมพระยบวรบรบภ์. พระนคร : โรงพิมพ์คुरुสภณลคดพรว, 2 มีนาคม 2514. (ม.ล. ปิน มณलगุล จดัพิมพ์เฉลิมพระเกียรติในงานบำเพ็ญกุศลทักษิณณนุพทณถวย ณ วัดบรมวงศ์อิศรวรณรณ 8 มีนาคม 2514).

ดวงมน จิตรจ้งนงค้, สุนทรียภณในภณษณไทย. กรุงเทพฯ : สำนักรพิมพ์เคล็ดไทย, 2527.

ดิเรกชัย มหัทธณะสิน(เรียบเรียง). ลักษณะและโครงสร้างภณษณไทย. เชียงใหม่ : สุริวงค้บุคเซ็นเตอร์. ม.ป.ป.

ตรีคิลป์ บุญจจร. พัฒนการศึกษาค้นคว้และวิจัยวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, 2530.

ธนิต อยู่โพธิ์. การสืบสวรวรณเรื่องภณภย กลอน โคลง ฉันท์. พระนคร : คิวพร, 2504.

ธรรมคณณภณณ จิตปัญญเถระ, พระ. (ผู้ชำระ). วุดโตทยบูปกรณ. ธนบุรี : โรงพิมพ์ประยูรวงค้, 2508.

ธรรมณภณณ, หลวง. ภณษณค้คำฉันท์. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร, 2472. (พิมพ์แจกในงานพระราชทณเพลิงศพรองอำมตย์เอกหลวงธรรมณภณณ (ถีก จิตรถถีก) ปีมะเส็ง พ.ศ.2472).

_____ . ประชมล้งน้. พระนคร : สำนักรท้เนียบนยกร้ฐมนตรี, 2514.

- _____ . ประทุมวดีคำฉันท์. (อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ นางห่วง วิสาข์ชนันท์ ณ เมรุวัดอัมรินทร์ 7 ธันวาคม 2507).
- _____ . วินิฉวานิชคำฉันท์. พระนคร : โรงพิมพ์พิศาลบรรณินดี : 2459.
อนุสรณ์งานปลงศพรองอำมาตย์เอกหลวงหิรัญการโกศล (ป้อม ธนะสิริ).
นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น พระเจ้าบรมวงศ์เธอ. ภาษาวรรณคดีและวิทยาการ
พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2504. (จัดพิมพ์พิเศษจำหน่ายใน
งานศิลปะและวรรณคดีนานาชาติ พ.ศ.2504).
- นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. เฉลิมเกียรติยศคำฉันท์.
(อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพหม่อมเจ้านิตยากร วรธรรม (24
มีนาคม 2514)).
- นริศรานูวัตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าฟ้า กรมพระยา. บันทึกความรู้ต่าง ๆ 5 เล่ม.
พระนคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่ง
ประเทศไทย, 2506.
- _____, ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. สาส์นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา.
พระนคร : องค์การค้ำของครูสภา, 2505.
- นายนราภิบาล. การเทศะแพทย์คำฉันท์. 15 กุมภาพันธ์ 2469.
- นายศรีประพนธ์เนติประวัติ. นิราศศรีประพนธ์. เลขที่ 5 ตู้ที่ 113 มัดที่ 64.
- นิมิตอักษร, พระ. พระราชพงษาวดารคำฉันท์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รวม 3 ภาค. พระนคร : โรงพิมพ์จันเฮง, 2475.
- บรรจบ พันธุเมธา, ศาสตราจารย์ ดร.คุณ. บาลีสันสกฤตในภาษาไทย. พระนคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.
- บาลีสันสกฤตวิชาการ. กรุงเทพฯ, 2487. (ม.ป.ป.) (มูลนิธิมหามกุฏราช-
วิทยาลัย จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสฉลองครบรอบ 100 ปีแห่งการสถาปนา
มหามกุฏราชวิทยาลัย และครบรอบพระชนมายุ 80 พรรษา สมเด็จพระ

ญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ปิพุทธคักราช
2536).

บารามปรปักษ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ามหามาลา กรมสมเด็จพระ.

โคลงพระราชพิธีทวาทศมาส. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช (พิมพ์แจกในการ
ทอดกฐินพระราชทาน ณ วัดบรมวงศ์อิสรวรราราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
12 พฤศจิกายน 2509).

ปรมาณูชิตชิโนรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระ. กฤษฎาสอนน้อง
คำฉันท์. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2538.
(สภาพระธรรมกถึกจัดพิมพ์ในงานฉลองวันประสูติ 200 ปี สมเด็จพระ
มหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระปรมาณูชิตชิโนรส)

_____ . สรรพลีทศิคำฉันท์. กรุงเทพฯ : หน่วยส่งเสริมการศึกษา
วัดพระเชตุพน, 2511.

ประชุมพระนิพนธ์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากร. หม่อมราชวงศ์หญิง
รสลิน คัคณางค์ พิมพ์สนองพระคุณคุณย่า หม่อมส่น คัคณางค์ ณ อยุธยา
5 มีนาคม 2493.

ประชุมลำนน้ำ เล่ม 1 เท่กลุ่มพระบรรทม. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร,
2469. (แจกในการกฐินพระราชทาน มหาอำมาตย์โท หม่อมเจ้า
ธำรงค์ศิริ สมุหเทศาภิบาล มณฑลนครไชยศรี ณ วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัด
นครปฐม พระพุทธคักราช 2469).

ประชุมพระนิพนธ์ของกรมหมื่นสถิตยธำรงสวัสดิ์. พระนคร : โรงพิมพ์ภูไท, 2477.
(พิมพ์ในงานฉาปนกิจศพ หม่อมวัน หม่อมหุ่น และหม่อมนุ่น นวรัตน
ณ อยุธยา ปีจอ พ.ศ. 2477).

ปิ่น มาลากุล, หม่อมหลวง. หม่อฉันท์อินทรวีเชียร (ปาจกถาและบันทึกลักษณะฉันท์
พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช, 2487. (โรงเรียนเตรียม-

อุดมศึกษา พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ อ.ประไพ เลขะวณิช
ณ วัดไตรมิตรวิทยาราม (15 กรกฎาคม 2487).

พระจันทกีนรีคำฉันท์. ม.ป.ป. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
มหาเสวกตรี พระยาวงศาภรณ์ภูษิต (จีน วัชโรทัย) ท.ม. ท.จ ต.ช.
ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม (23 เมษายน 2507).

พิทยาลงกรณ์, กรมหมื่น พระราชวรวงศ์เธอ. พระนิพนธ์บางเรื่องและปาฐกถา.
พระนคร : องค์การค้าคุรุสภา, 2507.

_____ . พระนลคำฉันท์. พระนคร : สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2511.

ภาษาไทย 2 การประพันธ์ไทย 2. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช 22212 หน่วยที่ 1-7.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ปริยทรรคिका. กรุงเทพมหานคร :
องค์การค้าของคุรุสภา, 2520.

พระบรมราชาธิบายในการประพันธ์. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าของคุรุสภา,
2517.

_____ . ศกุนตลา มัทนะพาธา ท้าวแสนปมและประมวลสุภาษิต. พระนคร :
โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2515.

_____ . มงคลสูตรคำฉันท์ ประมวลสุภาษิตพระราชนิพนธ์และละครดึกดำบรรพ์ชุด
อรชุนกับทศกัณฐ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์ขายส่งแห่งประเทศไทย,
2502. (พิมพ์แจกเป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพมหาเสวกโท
พระยาราชสาส์นโสภณ (อาจ ชูโต) ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม
7 ธันวาคม 2502).

มณฑาและอุบล, พระเจ้าบรมวงศ์เธอชั้น 1, พระองค์เจ้า. กุมารคำฉันท์.

พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2466. (พระเจ้า
บรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้านารีรัตนาโปรดให้พิมพ์เมื่อปีกุน พ.ศ.2466).

มัทรีคำฉันท์. ม.ป.ป. (อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ รongอำมาตย์ตรี
เชียร อธิวิวัฒนา ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร
(14 ธันวาคม 2509).)

วรรณกรรมสมัยธนบุรี เล่ม 1. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 3532.

วรรณกรรมสมัยอยุธยา เล่ม 1. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2529.

วรรณกรรมสมัยอยุธยา เล่ม 2. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2530.

วรรณกรรมสมัยอยุธยา เล่ม 3. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2533.

วรรณไวทยาการ : วรรณคดี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2520.

วรรณคดีพิลิจุ, พระ. หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2534.

วิไชยชาญ, กรมพระราชวังบวร. คำฉันท์เรื่องนางจินตะหรา. พระนคร : โรงพิมพ์
โสภณพิพรรฒธนากร, 2460. พิมพ์แจกในงานศพจอมมารดาปรีก ฝ่าย
พระราชวังบวรฯ ในรัชกาลที่ 5 ปีมะเส็ง พ.ศ.2460.

_____ . "นิราศเมืองนครฯ คำฉันท์" พระบวรราชนิพนธ์. (พระราชวรวงศ์เชอ
กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงพิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพพระราชวร-
วงศ์เชอ ชั้น 4 พระองค์เจ้าหญิงวงจันทร์ พ.ศ.2462).

"วิธีการสื่อความหมายของเสียง (Sound Meaning Relationship)." สังสรรค์
วรรณภาษาและวรรณกรรมมนุษยศาสตร์ ศรีนครินทร์วิโรฒ บางแสน.
เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 1 ปีการศึกษา 2522. (โครงการสังสรรค์
วรรณ : มกราคม 2523). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เศส, 2522 :
99-115.

ศักดิ์ศรี แยมันดดา, วรรณวิทยา. กรุงเทพฯ; 2538 (ที่ระลึกในวาระการเกษียณ
อายุราชการ พ.ศ.2538).

ศรีสุนทรโวหาร, พระยา. อิลราชคำฉันท์. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2516.

สมุทรโฆษคำฉันท์. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา, 2504.

200 ปีกวี่แก้ว : กรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส. กรุงเทพฯ : ศูนย์ภาษาและ
วรรณคดีไทยและภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย, 2533.

เสฐียรโกเศศ (นามแฝง) พื้นความหลัง 4 เล่ม. พระนคร : กิจกิตติสยาม, 2510.

อนิรุทธคำฉันท์. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา, 2522.

อรรถเกษมภาษา, หลวง. "ทมนันตีคำฉันท์." ชุมนุมกวีพากยประพนธ์.

พระนคร. โรงพิมพ์สยามราษฎร์และโรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย : 41-48.

(รวบรวมพิมพ์เป็นของชำระช่วยในการพระราชทานเพลิงศพ รองอำมาตย์เอก

หลวงอรรถเกษมภาษา (เพ็ญ บุนนาค) ณ เชียงบรมบรรพตวัดสระเกษ

20 มีนาคม 2466)

อรุณนิภาคุณากร, พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า, นายคล้า. พระนคร : โรงพิมพ์

พิศาลบรรณนิติ, 2470. พระราชพงศาวดารคำฉันท์. (ชำระช่วยในการ

บำเพ็ญกุศลครบ 5 รอบปี แห่งพระวินัยมุนี (วฑูตนิญาณ).

อิศรานุภาพ, พระยา. พระสุธนคำฉันท์. พระนคร : องค์การค้ำของคุรุสภา,

2516.

_____ . สุธนคำฉันท์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2471.

_____ . อุเทนคำฉันท์. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา, 2504.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. คำประพันธ์บางเรื่อง. (จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในงาน

พระราชทานเพลิงศพ นาวาอากาศตรี หลวงอัมพรไพศาล (กฤษณ์ บุรณะ-

สัมฤทธิ์) ณ เมรุวัดโสมนัสวิหาร 19 กุมภาพันธ์ 2504).

- _____ : "ปาฐกถาพิเศษ ภาษาไทยกับคำประพันธ์." ชุมนุมปาฐกถาแสดงที่
สำนักยาจารย์สมาคม. พระนคร : องค์การค้าของคุรุสภา, 2508 :
136-176.
- _____ : หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

งานวิจัย

- กุหลาบ ไม้เรียง. "วิจารณ์เรื่องมัทนะพาธาหรือตำนานแห่งดอกกุหลาบ บทพระ
ราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสุนทรมหาวชิราวุธ พระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แผนกวิชาภาษาไทย, 2489.
- จารุวรรณ พุ่มพฤกษ์. "การวิเคราะห์กลบทไทยด้วยระเบียบวิธีในทางภาษาศาสตร์."
วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2536.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา. "การนำวรรณคดีวิจารณ์แผนใหม่แบบตะวันตกมาใช้กับวรรณคดี
ไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- นันทา ขุนภักดี. "ลักษณะเฉพาะของการอ่านทำนองเสนาะ." รายงานการวิจัย
ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
สนามจันทร์, 2531.
- มารศรี ศุภวิไล. "การศึกษาเชิงวิเคราะห์คำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์อยุธยา."
วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2528.
- ยุพร อร่ามกุล. "ลักษณะที่ดีเด่นของบทพระนิพนธ์ของพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่น
พิทยาลงกรณ์." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชา
ภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2512.

- รัตนา นครศรี. "การศึกษาเชิงวิเคราะห์อุเทนคำฉันท์ของพระยาอิศรานุภาพ (อัน)." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วีรชัย ปิยะสุนทรวงษ์. "การศึกษาเชิงวิเคราะห์สรรพสิทธิ์คำฉันท์กับสรรพสิทธิ์ชาดก." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สัญญาลักษณ์ มณีใส. "การศึกษาวิเคราะห์เรื่องจันทกนิพนธ์คำฉันท์." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ลิริอาภา ขำเลิศ. "การวิเคราะห์วรรณกรรมของชิต บุรทัต." วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย-วรรณคดี ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534.
- สุมาลี กิยะกุล, เรืออากาศโทหญิง. "สมุทรโฆษคำฉันท์ส่วนที่แต่งสมัยกรุงศรีอยุธยา : การวิเคราะห์และวิจารณ์เชิงประวัติ." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- อมรรัตน์ เนตรมุกดา. "การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องพระนลคำฉันท์." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- อมรศรีณย์ วาลิกศิริ. "การศึกษาวิเคราะห์เสื่อโคคำฉันท์." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529
- เอมอร ชิตตะโสภณ. "พระนิพนธ์ประเภทฉันท์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2512.

ต้นฉบับตัวเขียน

คัมภีร์วุดโตทัย. (พระราชสุธี(เพื่อน)วัดเชตุพน ได้ยืมมาในหมู่หนังสืออุ้งในอุ้งที่ 4 เป็นหนังสือ 1 ผูก(59 ลาน) ได้ให้มหาวงชาญบาที่คัดไว้ คัดแลทานเสร็จเมื่อวันที่ 7 เดือนพฤศจิกายน พระพุทธศักราช 2464).

ฉกษัตริย์คำฉันท. เลขที่ 74 คู่ที่ 113 ชั้น 1/2 มัดที่ 29.

ธรรมาภิรมณ์, หลวง. คำฉันทดุษฎีสังเวยกล่อมพระเสวตรวชิรพาหะ. กระจาดฝรั่ง เลขที่ 21 คู่ที่ 113 มัดที่ 63.

_____ . ชาลีภิเศกคำฉันท. เลขที่ 2 อักษร ช. มัดที่ 68.

_____ . เปรีคลิสคำฉันท. เลขที่ 11 มัดที่ 65 อักษร ป.

_____ . รัชมังกลาภิเศกคำฉันท. เล่มที่ 1 มัดที่ 67.

_____ . รัชมังกลาภิเศกคำฉันท. เล่มที่ 2-6 เลขที่ 1-32. อักษร ร.

นายดี. ฉันทแม่หม้ายสอนลูก. เลขที่ 11 คู่ที่ 113 มัดที่ 66.

นายศรีประพนธ์เนติประวัติ. นิราศศรีประพนธ์. เลขที่ 5 คู่ที่ 113 มัดที่ 64.

เนื่อง ชวางกูร. คำฉันทกล่อมช้างสำคัญเมืองกาญจนบุรี. เลขที่ 12 ว. อักษร ช.

ปรีชานุสาสน์, ขุน. ฉันทแห่โสกันต์. เลขที่ 1 คู่ที่ 113 มัดที่ 70.

รถเสนคำฉันท. เลขที่ 16 คู่ที่ 114 ชั้นที่ 6/5 มัดที่ 20.

วนประเวศน์คำฉันท. เลขที่ 74 คู่ที่ 116 มัดที่ 68. อักษร ว.

สิริสารทคำฉันท. เล่มที่ 1 เลขที่ ส.5' อันดับที่ 46 มัดที่ 1.

_____ . เล่มที่ 2 เลขที่ 17 คู่ที่ 113 มัดที่ 69.

วารสารและจุลสาร

"กุมารคำฉันท." วชิรญาณ. 20, 7 ตอน 79 (2445) : 479-516.

คนดง. (นามแฝง). "ที่ที่ดอกกุหลาบโรย." ศรีกรุง. 5 ตอนที่ 2 (ตุลาคม 2460 :

- จ.สุวรรณทัต. "วีรกรรมคำฉันท์." วรรณคดีสาร. 2,7 (กุมภาพันธ์ 2487) : 16-29.
- จงจัดนิสัย, ขุน. "อุประมาหอยทาก." เสนาศึกษาและแพ่วิทยาศาสตร์. เล่ม 9 ตอนที่ 12 (ธันวาคม 2468) : 1747-1749.
- _____. "ความวิบัติของอำมาตย์." ไทยเขษม 5, 12 (15 เมษายน 2472) 1592-1596.
- จันทร์เต็ม (นามแฝง). "กัญฐหาริชาดกคำฉันท์." ไทยเขษม. 2,4 (15 สิงหาคม 2468) : 638-651.
- _____. "ชยสูตรคำฉันท์." ไทยเขษม. 4,1 (15 พฤษภาคม 2470) : 102-107.
- จามเรศร์ ภิรมย์จิต (นามแฝง). "พาลีสอนน้องคำฉันท์." ศัพท์ไทย. เล่ม 2 ตอน 10 (พฤษภาคม 2466) : 1587-1590.
- จำปี (นามแฝง). "สุวชาติคำฉันท์." ไทยเขษม. 2,2 (15 มิถุนายน 2468) : 297-311.
- จำลอง กลิกพันธุ์. "วีรกรรมแห่งชาติไทย." วรรณคดีสาร. 2,6 (มกราคม 2487): 6-21.
- ฉ.ล.พิชัยญาติ (นามแฝง). "มหีสสาสคำฉันท์." ไทยเขษม. 1,10 (กุมภาพันธ์ 2467) : 1682-1699.
- _____. "มหีสสาสคำฉันท์." ไทยเขษม. 1,11 (มีนาคม 2467) : 1866-1881.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา. "ดื่มชิบชิมไหวไปกับกวีนิพนธ์." เพื่อนนักอ่าน. 1 (มิถุนายน 2529) : 66-67.
- ชิต บุรทัต. "พระสุริโยทัยคำฉันท์." ชุมนุมทางภาษาไทย-ชุมนุมทางส่งเสริมการใช้ภาษาไทย (สิงหาคม 2518) 175-80.

- ถ. เกยานนท์ (นามแฝง). "นายถึก ธรรมภิมณฑ์ จิตรกรถึก กวีเอกในรัชกาลที่ 5-6." วรรณคดีสาร. 1,8 (มีนาคม 2486) : 59-75.
- ธรรมภิมณฑ์, หลวง. "มหากวีเนกษกรมคำฉันท์." ไทยเชษม. 1,1 (พฤษภาคม 2467) : 68-84.
- _____ . "มหากวีเนกษกรมคำฉันท์." ไทยเชษม. 1,2 (มิถุนายน 2467) : 149-167.
- _____ . "ลิลิตศิลป์คำฉันท์." วชิรญาณวิเศษ. เล่มที่ 7 แผ่นที่ 25 (7 เมษายน ร.ศ.111) : 289-291.
- _____ . "ลิลิตศิลป์คำฉันท์." วชิรญาณวิเศษ. เล่มที่ 7 แผ่นที่ 26 : 303-306.
- _____ . "ลิลิตศิลป์คำฉันท์." วชิรญาณวิเศษ. เล่มที่ 7 แผ่นที่ 27 : 318-321.
- _____ . "ลิลิตศิลป์คำฉันท์." วชิรญาณวิเศษ. เล่มที่ 7 แผ่นที่ 28 : 331-332.
- _____ . "ลิลิตศิลป์คำฉันท์." วชิรญาณวิเศษ. เล่มที่ 7 แผ่นที่ 29 : 342-343.
- _____ . "ลิลิตศิลป์คำฉันท์." วชิรญาณวิเศษ. เล่มที่ 7 แผ่นที่ 30 : 366-368.
- _____ . "ลิลิตศิลป์คำฉันท์." วชิรญาณวิเศษ. เล่มที่ 7 แผ่นที่ 31 : 376-379.
- นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น พระเจ้าวรวงศ์เธอ. "ข้อสังเกตเรื่องการค้าฉันทน์." วรรณคดีสาร. 2, 8 (มีนาคม 2487) : 78-90.
- _____ . "ครุฑหุ." วรรณคดีสาร. 2, 7 (กุมภาพันธ์ 2487) : 66-79.
- น. สู้ว่าจัน (นามแฝง). "อดีตนิทานคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 2,12 (กุมภาพันธ์ 2457) : 1966-1971.

- _____ . "อดีตนิทานคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 3, 1 (มีนาคม 2457) : 80-91.
- _____ . "อดีตนิทานคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 3, 2 (เมษายน 2458) : 279-282.
- _____ . "อดีตนิทานคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 3,3 (พฤษภาคม 2458) : 329-337.
- นักเรียนนายร้อยศรีจิตติ, "แนะเพื่อนคำฉันท์." เสนาศึกษา เล่ม 1. (มกราคม 2458) : 970-976.
- นันทา ชุนภักดี. "ฉันท์ : ประดิษฐกรรมทางรูปแบบ." วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 7, 2 (2527-2528) : 15-35.
- นายวร. "บรรพจริยาคำฉันท์." วชิรญาณ. เล่ม 2 ตอนที่ 2 (มิถุนายน 2440) : 2173-2187.
- นิตา-เพ็ชร. (นามแฝง). "เสื่อเฒ่าจำศีล." ไทยเกษมรีวิว. 8, 8 (ธันวาคม 2475) : 1054-1062.
- ป. เวชพงศ์ (นามแฝง). "อิเหนารันทด." มหาวิทยาลัย. เล่ม 2 ตอนที่ 4 (พ.ศ. 2467) : 269-271.
- "พรหมนารถคำฉันท์." วชิรญาณ (รายเดือน) ฉบับพิเศษ. เล่มที่ 14 ตอนที่ 82 (กรกฎาคม ร.ศ. 120) : 641-719.
- พระมหาสมภาร พรหมทา. "ว่าด้วยฉันท์และความรู้เรื่องฉันท์ลักษณะ." โลกหนังสือ. 6,1 (ตุลาคม 2525) : 10-11.
- พันธ์งาม (นามแฝง). "ฉันท์พุทธปฏิมาสดุดี." ไทยเกษม. 2, 1 (15 พฤษภาคม 2468) : 8-15.
- พิทยา ว่องกุล. "กวี 2 ชั้นของชิต บุรทัต." วารสารภาษาและหนังสือ. 18,1 (เมษายน-กันยายน 2528) : 42-43.
- "มหาพนคำฉันท์." วชิรญาณ. 20, 7 ตอนที่ 79 (2445) : 401-438.

- "มหाराชคำฉันท." วชิรญาณ (รายเดือน) ฉบับพิเศษ. 2, 14 ตอนที่ 81
(มิถุนายน ร.ศ. 120) : 593-629.
- มหาสิทธิโวหาร, ขุน. "กมุทุ์ปลาไนยบุรุษคำฉันท." วชิรญาณ. 62 (พฤศจิกายน 2443) : 60-87.
- _____. "กมุทุ์ปลาไนยบุรุษคำฉันท." วชิรญาณ. 63 (ธันวาคม 2443) : 164-181.
- _____. "กมุทุ์ปลาไนยบุรุษคำฉันท." วชิรญาณ. 64 (มกราคม 2444) : 349-373.
- แม่ทองคำ (นามแฝง). "ลัดาศรีคำฉันท." ผดุงวิทยา. 2,12 (กุมภาพันธ์ 2457) : 1922-1937.
- แย้ม ประภัสร์ทอง. "กลอนกัปรส." วารสารวันชมรมนักกลอนครั้งที่ 3. (4 ตุลาคม 2510) : 22-41.
- "ระเบียบแห่งฉันท." วรรณคดีสารฉบับฉลองวันเกิดวรรณคดีสมาคมแห่งประเทศไทย. 1,11 (มิถุนายน 2486) : 82-90.
- วรรณไวทยาการ. "สคฺดีวีรชน." วรรณคดีสาร. 1,9 (เมษายน 2486) : 8-9.
- วิมลศักดิ์ (นามแฝง). "จุลธนุคคหคำฉันท." ไทยเกษม. 7,1 (15 พฤษภาคม 2473) : 86-120.
- ศ. เทชะแพทย์ (นามแฝง). "ศรีสุค้ำคำฉันท." ไทยเกษม. 1,2 (มิถุนายน 2467) : 199-204.
- ศรีไชย (นามแฝง). "ทารกนิทานคำฉันท." ไทยเกษม. 2,3 (15 กรกฎาคม 2568) : 425-435.
- _____. "อมรเทวีคำฉันท." ไทยเกษม. 4,6 (15 ตุลาคม 2470) : 842-860.
- _____. "อมรเทวีคำฉันท." ไทยเกษม. 4,8 (15 ธันวาคม 2470) : 1184-1186.

- ศรีสุนทรโวหาร, พระยา. "ดุขมิถิ่งเวยคำฉันท์กล่อมพระคชลักษณ์." ไทยเขมร. 5,7 (14 พฤศจิกายน 2471) : 884-896.
- ส.วิเศษโกสินทร์ (นามแฝง). "จันดิธรรม." ไทยเขมร. 10,1 (15 พฤษภาคม 2476) : 50-56.
- ส.สตะกुरुมะ. "แดงโต้งคำฉันท์." 2,1 (สิงหาคม 2486) : 7-21.
- "สักบรรพคำฉันท์." วชิรญาณ (รายเดือน). ตอนที่ 81 (มิถุนายน ร.ศ. 120) : 569-592.
- เสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์. "ในสวนขวัญ." วรรณคดีสาร. 2,3 (กุมภาพันธ์ 2487) : 2-15.
- _____. "ในอุทยานแห่งวรรณคดีไทย." วรรณคดีสาร. 2,11 (มิถุนายน 2487) : 11-13.
- _____. "นิราศจันทบุรีคำฉันท์." วรรณคดีสาร. 2,11 (มิถุนายน 2487) : 18-37.
- _____. "บันเทิงคดีคำฉันท์ เรื่องสุดพากฟ้า." วรรณคดีสาร. 2,2 (กันยายน 2486) : 10-16.
- _____. "วีรชน" วรรณคดีสาร. 2,5 (ธันวาคม 2487) : 19-31.
- แสงจำกร. "จุฬิธรนุคคหคำฉันท์." ไทยเขมร. 7,1 (15 พฤษภาคม 2473) : 86-120.
- สร้อยมาศ (นามแฝง). "นิทานสุภาษิตวาทมฤคชาดกในเอกนิบาต." ผดุงวิทยา. 1,10 (ธันวาคม 2456) : 113-119.
- _____. "สรภังคชาดกคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 3,1 (มีนาคม 2457) : 48-49.
- สร้อยมาศ (นามแฝง). "สรภังคชาดกคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 2,6 (สิงหาคม 2457) : 968-974.

- _____ . "สร้งคชาดกคำฉันท." ผดุงวิทยา. 2,7 (กันยายน 2457) : 1142-1143.
- _____ . "สร้งคชาดกคำฉันท." ผดุงวิทยา. 2,8 (ตุลาคม 2457) : 1333-1338.
- _____ . "สร้งคชาดกคำฉันท." ผดุงวิทยา. 2,9 (พฤศจิกายน 2458) : 1520-1523.
- _____ . "สร้งคชาดกคำฉันท." ผดุงวิทยา. 2,10 (ธันวาคม 2457) : 1684-1686.
- _____ . "สร้งคชาดกคำฉันท." ผดุงวิทยา. 3, 1 (มีนาคม 2457) : 48-49.
- สุนทรภษิต, ชุน. "มารวิไชยคำฉันท." ไทยเชชม. 2,1 (15 พฤษภาคม 2468) : 24-38.
- สุพรรณ ทองคล้อย. "แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการกำหนดลักษณะบังคับของร้อยกรองไทย." โลกหนังสือ. 6,1 (ตุลาคม 2525) : 22-26.
- สำเร็จวรรณกิจ, หลวง. "เพลงยาวคำฉันท." เสนาศึกษาและแผ่วทยาศาสตร์. 9 (ธันวาคม 2468) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- อ.บุญมานพ. "การแต่งฉันท." วรรณคดีสาร. 2,8 (มีนาคม 2487) : 57-77.
- _____ . "นาครีคำฉันท." วรรณคดีสาร. 1,4 (พฤศจิกายน 2485) : 18-36.
- _____ . "นาครีคำฉันท." วรรณคดีสาร. 1,5 (ธันวาคม 2485) : 8-23.
- _____ . "นาครีคำฉันท." วรรณคดีสาร. 1,6 (มกราคม 2486) : 10-22.
- _____ . "นาครีคำฉันท." วรรณคดีสาร. 1,7 (กุมภาพันธ์ 2486) : 5-23.
- _____ . "นาครีคำฉันท." วรรณคดีสาร. 1,8 (มีนาคม 2486) : 23-26.
- _____ . "นาครีคำฉันท." วรรณคดีสาร. 1,9 (เมษายน 2486) : 11-26.

- _____ . "นาครีคำฉันท์." วรรณคดีสาร. 1,10 (พฤษภาคม 2486) : 9-20.
- _____ . "อศวิน." ไทยเกษม. 4,7 (15 พฤศจิกายน 2470) : 1090-1098.
- อังกาบ (นามแฝง). "คชพาลคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 2,11 (มกราคม 2457) : 1712-1715.
- _____ . "คชพาลคำฉันท์." ผดุงวิทยา. 2,12 (กุมภาพันธ์ 2457) : 1875-1882.
- "อชฎาพานร." วชิรญาณฉบับพิเศษ (รายเดือน). 20, ตอนที่ 84 (กันยายน ร.ศ. 120) : 801-822.

ภาษาต่างประเทศ

- Apte, Vahman Shivram. The Student's Sanskrit English. Motilal. Banasidass, Delhi, 1973.
- Hudak, Thomas John. The Indigenization of Pali Meters in Thai Poetry. Southeast Asia : Series Number 87. Athens, Ohio, 1990.
- Hopkins, E.W. The great Epic of India, Culcutta : Punthi Pustok 1978.
- Macdonell, Arthur Anthony. A Sanskrit Grammar for students. London. Oxford University Press, 1971.
- _____ . A Vedic Grammar for students. London : Oxford University Press. 1972.
- _____ . A Vedic Reader for students. London : Oxford University Press. 1965.

Mukherji, Amulyadhan. Sanskrit Prosody : Its evolution"
Calcutta, 1976.

Pratuang Tinnarattana. A Critical Study of The Tenth Mandala
of Rgveda (101-191 Hymns) Thesis for the Degree of
Doctor of Philosophy. Banaras Hindu University
Varanasi, 1988.

Samgharakkhita's Vuttodaya : A Study of Pali Metre India, Sri
Satguru Publications. Delhi, India, 1981.

Warder, A.K. Pali Metre. London, 1967.

ประวัติผู้เขียน

นางสาวญาดา อรุณเวช เกิดเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2501 ที่จังหวัดธนบุรี สำเร็จการศึกษอักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2523 และสำเร็จการศึกษอักษรศาสตรมหาบัณฑิตจากสถาบันเดียวกันเมื่อปีการศึกษา 2525 ในปี พ.ศ. 2525 ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดอ่านทำนองเสนาะของกรมศิลปากร ประเภทพิเศษ (หญิง) ในโอกาสฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2533 ได้รับเกียรติบัตรจากกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีผลงานดีเด่นด้านวิชาภาษาไทย ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์